

Навчальна дисципліна «Об'ємно-просторова композиція та основи формоутворення»

Нормативна дисципліна: професійної підготовки.

Редакція: 2022 рік.

Циклова комісія: з дизайну

Викладач: викладач вищої категорії Банова Н.А.

Кількість кредитів ЄКТС: 3,5

Підсумкова форма контролю: екзамен

Кількість аудиторних занять: 1 лекцій, 86 практичних.

Самостійна робота: самостійна робота складає 18 години. Самостійна робота здобувача відбувається впродовж 3, 4 семестрів та складається з завдань підготовки до практичних занять.

Вид індивідуальної роботи: індивідуальні заняття, консультації, перевірка виконання індивідуальних завдань, що винесені на поточний контроль тощо.

Консультації: здійснюються викладачем впродовж семестру згідно розкладу.

Анотація навчальної дисципліни

Мета дисципліни – метою викладання навчальної дисципліни Об'ємно-просторова композиція та основи формоутворення є - розвиток образного та абстрактного мислення студентів, навчання основам графічної грамоти, розвинути навички роботи з об'ємними формами і роботи з папером.

Зміст навчання подається у вигляді переліку знань та вмінь, якими повинен оволодіти майбутній фахівець у процесі вивчення цієї дисципліни, щоб виконати передбачені цілі навчання і бути готовим до здійснення професійної діяльності.

Завдання дисципліни:

- розвиток об'ємно-просторового мислення;
- розвиток креативного мислення;
- розвиток абстрактного мислення;
- розвиток вмінь та навичок роботи з папером;
- створення закінченого художнього твору відповідної спеціалізації;
- розвиток професійно-профільованих знань та навичок при макетуванні та виконанні робіт в матеріалі
- формування знань, умінь і навичок змісту спеціалізованих професійних дисциплін в процесі рішення практичних завдань

Основні результати навчання

РН4. Застосовувати базові поняття, концепції, принципи, техніки і, технології дизайну в процесі створення об'єктів дизайну.

РН5. Знаходити оригінальні рішення поставлених професійних завдань самостійно або в співпраці у творчому колективі (групі), аргументуючи свій вибір.

РН7. Використовувати набуті знання, конструктивні критичні зауваження фахівців стосовно своїх творчих та навчальних результатів для фахового розвитку.

РН9. Зображувати композиційно-цілісні об'єкти дизайну засобами графічних технік.

РН14 Працювати автономно та/або в команді.

РН10 Створювати макет (модель) об'єкту (продукту) дизайну для демонстрації творчого задуму.

Тематика та види навчальних занять

Вивчення даної дисципліни полягає у послідовному формуванні у студентів творчого підходу до дизайнерського проектування на основі практичного вивчення та засвоєння основних теоретичних понять, методів та законів формотворення об'ємно-просторової композиції.

Дисципліна дає розвиток асоціативного нестандартного мислення, просторово-композиційної уяви; креативності; опанування методики варіативно-пошукового ескізування та принципів відбору варіантів; формування вмінь масштабного моделювання об'ємно-просторової форми; набуття навичок та вмінь виявлення конструктивної взаємодії об'ємних форм композиції у техніці макетування, оскільки макетування так само, як і графіка дисциплінує мислення, надає

своєрідний характер образам пам'яті. В процесі вивчення дисципліни студенти отримають навички та підготовку до вирішення конкретних об'ємних завдань на наступних курсах

Основна форма вивчення курсу — виконання практичних робіт.

Художня культура сьогодення містить у собі єдність предметного змісту (понятійно-логічна основа) та предметної форми (художньо-образна основа), цілісність, раціональність, гармонійність, пластичну виразність і новизну морфології, повноту та кольорово-графічну культуру подання матеріалу, його змістовну та композиційну цілісність. Кожна дизайнерська розробка має бути раціонально обґрунтована, відповідати потребам людині, вона повинна мати образну форму та справляти яскраве враження. Дизайнер має вносити в предметно-просторове середовище новизну, проте новизну не лише індивідуальну, але й соціально-свідомому

Загальний обсяг навчального навантаження дисципліни «Об'ємно-просторова композиція та основи формотворення» на 2 курсі становить 3,5 кредитів ECTS (105 годин, у тому числі аудиторних — 1 годин лекційних та 86 практичних занять, самостійних занять — 18 годин). Формою контролю є семестрові перегляди у 3 семестрі і екзамен у 4 семестрі.

Завдання дисципліни спрямовані на розвиток у здобувачів просторової, художньої уяви, вміння користуватися властивостями та засобами просторової композиції, здатності до оперативного реагування на запропоноване творче завдання. Самостійна робота студентів організована таким чином: студенти отримують завдання, вивчають постанову проблеми, мету завдання, об'єкти макетування, здійснюють ескізний пошук образного рішення та пошук додаткової візуальної інформації за завданнями дисципліни та її аналіз. Під час індивідуального консультування та обговорення у групі кожен здобувач визначається з композиційним рішенням свого твору,

Самостійна робота студентів спрямована на розробку ескізів, виконання та завершення практичних завдань за зазначеною тематикою.

Зсеместр

Лекція 1. Основні види і поняття об'ємно-просторової композиції

Практична робота 1. Початкові прийоми роботи з папером. Виконання вправ за зразками [4, ст.36-37]

Самостійна робота – виконати за зразками вправи на розрізи, відгини, згиби.

Практична робота 2. Виконання макетів простих геометричних тіл [4, ст.38-39, 5, ст.5-6]

Самостійна робота – по кресленням розгорток виконати макети кубу, циліндру, конусу та піраміди

Практична робота 3. Пластика поверхонь. Членування фронтальних поверхонь прямолінійним та криволінійним орнаментом [5, ст. 10-18]

Самостійна робота – виконати орнаментальні композиції в смужці за допомогою надрізів та згибів. Перше завдання за зразками, друге – творча композиція

Практична робота 4. Членування поверхні за допомогою ритмічних рядів [5, ст.19-26]

Самостійна робота – виконати розрізи різної довжини для створення ритмічного чергування елементів

Практична робота 5. Пластичне рішення всіх граней куба з використанням метро ритмічних закономірностей [5, ст.27-29]

Самостійна робота – На основі макету куба виконати прорізи та надрізи з метою створення полегшеної динамічної форми замість статичної

Практична робота 6. Пластичне рішення криволінійної поверхні [5, ст.30-32]

Самостійна робота – ритмічне членування поверхні циліндра за допомогою прорізів та згинів.

4 семестр

Практична робота 7. Виконання формальної об'ємної композиції – статика та динаміка [5, ст.30-32, 3, ст.57-60]

Самостійна робота – виконання ескізів статичної та динамічної об'ємної композиції.

Розрахунок масштабу композиції

Практична робота 8. Творча композиція - плакат [5, ст.54-66, 3, ст.82-88].

Самостійна робота – виконання ескізів плакату. Розробка шрифту за допомогою прорізів та згинів.

Практична робота 9. Практична робота 10.

Складні глибинні споруди [5, ст.40-45, 3, ст.43-47]

Самостійна робота – виконання ескізів формальної об'ємної композиції. Пошук образного рішення. Виконання елементів композиції. Розрахунок масштабу

Посилання на рекомендовані джерела

1. Губаль Б.І. Методичні рекомендації до курсу «Макетування» для студентів освітньо-кваліфікаційного рівня «Бакалавр». Івано-Франківськ, 2006. 28с.
2. Даниленко В.Я. Дизайн: Підручник. Харків: ХДАДМ, 2003. с.320
3. Калмыкова Н.В., Максимова И.А. «Макетирование», Москва, 2003
4. Костенко Т.В. Основи композиції та тримірного формоутворення, Харків, 2003
5. Стасюк Н.Г., Киселёва Т.Ю., Орлова И.Г., Основы архитектурной композиции, учебное пособие, М., 2004
6. Степанов А.В. Объемно-пространственная композиция. М., 1993

Умови допуску до підсумкового контролю

Підсумковий контроль знань і вмінь здійснюється шляхом перевірки наявності і виконання практичних робіт. Підсумковою формою контролю опанування і закріплення знань з дисципліни є заліковий перегляд, що проводиться по закінченню семестру. Загальна оцінка виставляється за результатом перегляду. На оцінку може позитивно вплинути творчий підхід студента до розробки і виконання робіт.

Підсумковий контроль

В організації навчального процесу під час вивчення дисципліни застосовують підсумкову форму контролю як розрахунок середньої оцінки з усіх поточних робіт для семестрового проміжного контролю, або проведення екзамену. Контроль виконується за критеріями у таблиці.

Оцінка за нац. шк.	ECTS	Критерії оцінювання виконання П і ППР.
Відмінно	A	Студент в повному обсязі опанував матеріал практичного та самостійного курсу, проявив креативне мислення та творчий підхід при виконанні завдань, логічно обґрунтував послідовність виконання необхідних етапів створення графічних робіт, професійно виконав усі етапи завдання.
Добре	B	Студент добре опанував обсяг матеріалу практичного та самостійного курсу, якісно і творчо підійшов до виконання усіх поставлених завдань, але при цьому робота має незначні технічні недоліки.

Добре	C	Студент в цілому добре опанував матеріал практичного та самостійного курсу, творчо підійшов до виконання більшості поставлених завдань, але виконана робота має суттєві технічні недоліки.
Задовільно	D	Студент в недостатньому обсязі опанував матеріал практичного та самостійного курсу, вирішив в цілому основні поставлені завдання, але виконана робота має помилки, значні недоліки (неохайність, недотримання правил та прийомів композиції та виконання в цілому, тощо).
Задовільно	E	Студент в недостатньому обсязі опанував матеріал практичного та самостійного курсу, вирішив в цілому основні поставлені завдання, але виконана робота має багато значних недоліків (неохайність, помилки та недотримання техніки виконання роботи, несвоєчасна подача виконаної роботи на заліковий перегляд без поважної причини тощо).
Незадовільно	FX	Студент не опанував матеріал практичного і самостійного курсів. Представлена робота є незавершеною.
	F	Робота не виконана.

Політика освітнього процесу

Активна участь в практичних заняттях, дотримання графіків виконання етапів практичних робіт та здачі готових, самостійна робота здобувача при підготовці до всіх видів аудиторних занять, присутність на консультаціях. Здобувачі зобов'язані дотримуватись принципів академічної доброчесності при виконанні практичних робіт, складання екзамену.

Робота, яка виконана після встановлених викладачем термінів, не приймається.

Під час всіх видів аудиторних занять здійснювати телефонні дзвінки забороняється.